Europaparlamentet
2024-2029

ANTAGNA TEXTER

P10_TA(2026)0189

Den fleråriga planen för Östersjön och vägen framåt

Europaparlamentets resolution av den 21 maj 2026 om den fleråriga planen för Östersjön och vägen framåt (2024/2127(INI))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

– med beaktande av artikel 3.3 i fördraget om Europeiska unionen, artiklarna 4, 43.3 och 191 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och artikel 37 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna,

– med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1380/2013 av den 11 december 2013 om den gemensamma fiskeripolitiken, om ändring av rådets förordningar (EG) nr 1954/2003 och (EG) nr 1224/2009 och om upphävande av rådets förordningar (EG) nr 2371/2002 och (EG) nr 639/2004 och rådets beslut 2004/585/EG[1] (*GFP-förordningen*),

– med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1139 av den 6 juli 2016 om upprättande av en fleråriga plan för bestånden av torsk, sill/strömming och skarpsill i Östersjön och det fiske som nyttjar dessa bestånd, om ändring av rådets förordning (EG) nr 2187/2005 och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1098/2007[2] (*förordningen om en fleråriga plan för Östersjön*),

– med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning av den 25 november 2020 (EU) 2020/1781 om ändring av förordning (EU) 2016/1139 vad gäller minskning av fiskekapacitet i Östersjön och av förordning (EU) nr 508/2014 vad gäller definitivt upphörande av fiskeverksamhet för fiskeflottor som fiskar efter torsk i östra Östersjön, torsk i västra Östersjön och sill/strömming i västra

---

1 EUT L 354, 28.12.2013, s. 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1380/oj.
2 EUT L 191, 15.7.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/1139/oj.

Östersjön[3],

– med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/56/EG av den 17 juni 2008 om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på havsmiljöpolitikens område (*havsmiljödirektivet*)[4],

– med beaktande av rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter[5],

– med beaktande av rådets förordning (EEG) nr 2115/77 av den 27 september 1977 om förbud mot riktat fiske och landning av sill för andra industrier än livsmedelsindustrin[6],

– med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/147/EG av den 30 november 2009 om bevarande av vilda fåglar[7],

– med beaktande av sin resolutionen av den 27 april 2021 om kemiska rester i Östersjön, på grundval av framställningarna 1328/2019 och nr 0406/2020[8],

– med beaktande av sin resolution av den 18 januari 2024 om *EU:s handlingsplan: Skydda och återställa marina ekosystem för ett hållbart och resilient fiske*[9],

– med beaktande av sin resolution av den 4 december 2008 om utarbetandet av en europeisk förvaltningsplan för skarvar för att minska skarvarnas allt större inverkan på fiskebestånden, fisket och vattenbruket[10],

– med beaktande av sin resolution av den 14 november 2024 om EU:s åtgärder mot Rysslands skuggflottor och säkerställande av ett fullständigt verkställande av sanktionerna mot Ryssland

---

3 EUT L 400, 30.11.2020, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/1781/oj.
4 EUT L 164, 25.6.2008, s. 19, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2008/56/oj.
5 EUT L 206, 22.7.1992, s. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj.
6 EUT L 247, 28.9.1977, s. 2, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1977/2115/oj.
7 EUT L 20, 26.1.2010, s. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/147/oj.
8 EUT C 506, 15.12.2021, s. 9.
9 EUT C, C/2024/5735, 17.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5735/oj.
10 EUT C 21 E, 28.1.2010, s. 11.

(2024/2885(RSP))[11],

– med beaktande av EU:s strategi för biologisk mångfald för 2030, i kommissionens meddelande av den 20 maj 2020 *EU:s strategi för biologisk mångfald för 2030 – Ge naturen större plats i våra liv* (COM(2020)0380),

– med beaktande av kommissionens meddelande av den 5 juni 2025 *Den europeiska världshavspakten* (COM(2025)0281),

– med beaktande av kommissionens meddelande av den 21 februari 2023, *EU:s handlingsplan: Skydda och återställa marina ekosystem för ett hållbart och resilient fiske* (COM(2023)0102),

– med beaktande av kommissionens meddelande av den 6 juni 2025, *Hållbart fiske i EU: lägesrapport och riktlinjer för 2026* (COM(2025)0296),

– med beaktande av kommissionens meddelande av den 29 januari 2025, *En konkurrenskraftskompass för EU* (COM(2025)0030),

– med beaktande av konventionen om skydd av Östersjöområdets marina miljö från 1992 (*Helsingforskonventionen*), som trädde i kraft den 17 januari 2000, och kommissionen för skydd av Östersjöns marina miljö, även kallad Helsingforskommissionen (*Helcom*),

– med beaktande av handlingsplanen för Östersjön och Helcoms slutsatser om kemisk ammunition som dumpats till havs,

– med beaktande av domstolens dom av den 11 januari 2024 i mål C-330/22, *Friends of the Irish Environment CLG* mot *Minister for Agriculture, Food and the Marine, Ireland*[12],

– med beaktande av bakgrundsanalysen *The multiannual plan for the Baltic Sea – A change in management needed* som begärts av parlamentets fiskeriutskott och offentliggjordes av parlamentets generaldirektorat för sammanhållning, jordbruk och socialpolitik i augusti 2025[13],

– med beaktande av studien från september 2025 från Europaparlamentets utredningstjänst *Evaluation of the Baltic Sea Multiannual Plan Regulation – European Implementation*

---

11 EUT C, C/2025/809, 11.2.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/809/oj.

12 ECLI:EU:C:2024:19.

13 Bakgrundsanalys, *The multiannual plan for the Baltic Sea – A change in management needed*, Europaparlamentet, generaldirektoratet för sammanhållning, jordbruk och socialpolitik, utredningsavdelningen för regional utveckling, jordbruk och fiske, augusti 2025.

Assessment,

– med beaktande av Europeiska miljöbyråns rapport av den 29 september 2025 *Europe's environment and climate: knowledge for resilience, prosperity and sustainability*,

– med beaktande av Helcoms rapport av den 31 oktober 2023 *State of the Baltic Sea 2023 – Third HELCOM holistic assessment 2016-2021*,

– med beaktande av staternas åtaganden inom ramen för FN:s mål för hållbar utveckling, närmare bestämt målen 3, 6 och 14,

– med beaktande av Internationella havsforskningsrådets (Ices) rapport av den 26 november 2024, *Baltic Sea ecoregion – Ecosystem Overview*, Ices Advice 2024, avsnitt 7.1,

– med beaktande av Ices rapport från 2022 *Workshop on ICES reference points (WKREF1)*[14],

– med beaktande av Ices rapport från 2022 *Workshop on ICES reference points (WKREF2)*[15],

– med beaktande av Ices rapport från 2023 *Workshop on guidelines and methods for the design and evaluation of rebuilding plans for category 1-2 stocks (WKREBUILD2)*[16],

– med beaktande av rapporten från kommissionens gemensamma forskningscentrum från november 2025 *Scientific Technical and Economic Committee for Fisheries (STECF) – The 2025 Annual Economic Report on the EU Fishing Fleet (STECF-25-03 & STECF-25-07)*,

– med beaktande av rapporten från september 2019 från den mellanstatliga panelen för klimatförändringar *Special Report on the Ocean and Cryosphere in a Changing Climate*

– med beaktande av den nionde utgåvan av Copernicus havsmiljöövervakningstjänsts rapport om tillståndet i haven från september 2025,

– med beaktande av rapporten av den 24 september 2025 från Potsdaminstitutet för klimatforskning *Planetary Health Check 2025: A Scientific Assessment of the State of the Planet*,

– med beaktande av rapporten från FN:s miljöprogram (Unep) från 2016 *Options for Ecosystem-based Adaptation in Coastal Environments: A Guide for environmental managers and planners*,

---

14 Ices Scientific Reports, 4:2.
15 Ices Scientific Reports, 4:68.
16 Ices Scientific Reports, 5:112.

– med beaktande av Europarådets parlamentariska församlings resolution nr 1612(2008) om kemisk ammunition som är begravd i Östersjön, och den åtföljande rapporten av den 28 april 2008,

– med beaktande av det gemensamma uttalandet av den 18 september 2025 från kommissionens generaldirektorat för havsfrågor och fiske och Ices *Adaptive science and coordinated governance for cross-sector action towards Baltic Sea recovery*,

– med beaktande av fiskeriutskottets arbetsdokument av den 28 april 2025 om genomförandet av förordning (EU) 2016/1139 (*en flerårig plan för Östersjön*),

– med beaktande av dokumentet *Framework for a European Management Plan for the Great Cormorant* från FAO:s rådgivande kommitté för inlandsfiske och vattenbruk från april 2025,

– med beaktande av artikel 55 i arbetsordningen,

– med beaktande av betänkandet från fiskeriutskottet (A10-0121/2026), och av följande skäl:

A. EU:s fleråriga plan för fisket i Östersjön (förordningen om en flerårig plan för Östersjön) har i en situation där miljöbelastningen på Östersjöns ekosystem blir allt större bidragit till att upprätthålla fisketrycket i linje med nivåerna för maximal hållbar avkastning (MSY). Vissa fiskbestånd har trots betydande minskningar av fiskeansträngningen under de senaste åren försämrats till följd av en kombination av andra påverkansfaktorer än fiskeverksamhet, däribland eutrofiering, havsbaserad energi, rovdjurspåverkan, föroreningar, försämring av livsmiljöer och klimatdrivna förändringar i ekosystemen, vilket har lett till betydande socioekonomiska konsekvenser för fiskerisektorn.

B. 2023 minskade det genomsnittliga fisketrycket i ekoregionerna i Östersjön, Keltiska havet och Nordsjön till under de nivåer som motsvarar MSY, och fiskedödligheten låg 54 %, 48 % respektive 23 % under MSY-målen, att jämföras med 2003, då nivåerna låg över målen. EU:s flottor i Östersjön tillbringade 267 000 dagar till havs 2022, vilket var en minskning med 8 % jämfört med 2021 och den lägsta siffran sedan 2013.

C. Situationen för torskbestånden i Östersjön är fortfarande extremt dålig och ingen förbättring förväntas på kort sikt, trots att riktat fiske har varit stängt sedan 2019. Ices uppskattar att torskbestånden i Östersjön kommer att fortsätta att utvecklas långsamt och pekar på en nedåtgående trend jämfört med tidigare år som bland annat beror på ogynnsamma förhållanden. Torsk fångas fortfarande som bifångst.

D. Bestånden av lax och öring omfattas inte av förordningen om en flerårig plan för Östersjön. Det finns betydande inbördes kopplingar

mellan bestånden av lax och öring och bestånden av sill/strömming, särskilt när det gäller livsmedelsekosystem. Ices har sedan 2022 förordat att allt kommersiellt fiske och fritidsfiske av lax i Egentliga Östersjön bör stoppas på grund av förekomsten av blandfiske och det faktum att lax fångas från flera älvbestånd, även hotade bestånd.

E. Det småskaliga kustfisket står för 92 % av fartygen som är verksamma i Östersjön och landar 7 % av den totala landade vikten men står för 22 % av landningsvärdet. Det ger således betydande ekonomiska och sociala fördelar med tanke på att mervärdet för detta flottsegment är högre än genomsnittet. Fisket är starkt beroende av att det finns en stor fiskbiomassa i linje med GFP-förordningen och hållbart förvaltade fiskbestånd, som är avgörande för sektorns ekonomiska lönsamhet.

F. Flottan för småskaligt kustfiske i Östersjön har tillgång till lägre fiskekvoter än större aktörer, vilket leder till marginalisering av segmenten för småskaligt fiske och de fiskeföretag som ingår i dessa.

G. Enligt artikel 17 i GFP-förordningen ska medlemsstaterna, vid fördelningen av de fiskemöjligheter som finns tillgängliga för dem, tillämpa transparenta och objektiva kriterier, inbegripet miljömässiga, sociala och ekonomiska kriterier.

H. Enligt bedömningar som gjorts av kommissionens vetenskapliga, tekniska och ekonomiska kommitté för fiskerinäringen (STECF) har bruttoförädlingsvärdet för småskaliga fiskare i Östersjöområdet minskat drastiskt sedan förordningen om en flerårig plan för Östersjön började gälla, vilket hotar livsmedelstryggheten och ökar EU:s importberoende. Förlusten av tillgång till fisk med ursprung i EU ökar beroendet av import från tredjeländer och försvagar marknadens resiliens. Antalet aktiva fiskefartyg i Östersjön har fortsatt att minska.

I. Att stärka kustsamhällena vid Östersjön och stödja det lokala fisket, särskilt det småskaliga fisket, är också avgörande för att minska detta beroende och säkerställa ekonomisk och social hållbarhet längs Östersjöns kust.

J. Regelbundna uppdateringar av fångsterna och bruttoförädlingsvärdet inom fritidsfisket, inklusive fritidsfiske till havs, kommer att ske i det pågående genomförandet av förordningen om fiskerikontroll[17]. Fritidsfiske har också ett betydande socialt och

---

17 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/2842 av den 22 november 2023 om ändring av rådets förordning (EG) nr 1224/2009, och om ändring av rådets förordningar (EG) nr 1967/2006 och (EG) nr 1005/2008 och Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) 2016/1139, (EU) 2017/2403 och (EU) 2019/473 vad gäller fiskerikontroll (EUT L, 2023/2842, 20.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2842/oj).

ekonomiskt värde utöver det rent penningmässiga värdet, och fritidsfiskare kan bidra till återställande insatser och naturskydd. Fritidsfiske kan ha en betydande inverkan på fiskeresurserna och medlemsstaterna bör därför säkerställa att det bedrivs på ett sätt som är förenligt med målen i GFP-förordningen. Fritidsfiskare är också berättigade att använda marina biologiska resurser.

K. Den senaste EU-omfattande bedömningen som gjorts av det socioekonomiska värdet av sektorn för fritidsfiske till havs är från 2017, och rekommendationerna från den har ännu inte genomförts för att fullt ut frigöra denna skonsamma verksamhets potential som en erkänd del av EU:s strategi för den blå ekonomin. Tillgängliga uppgifter visar att uppskattningsvis 8–10 miljoner EU-medborgare är verksamma inom fritidsfisket. Det utgör en viktig socioekonomisk verksamhet i Östersjöområdet som genererar ett ekonomiskt bidrag på omkring 1,5 miljarder euro och bidrar till att skapa över 14 000 arbetstillfällen (heltidsekvivalenter).

L. Östersjön utgör grunden för tusentals familjers försörjning och kulturella identitet. Fisket är en del av regionens flera hundra år gamla sociala, kulturella och ekonomiska arv. Restriktioner för fiske bör genomföras på ett sätt som inte gör det omöjligt att driva ett lokalt kustföretag som levererar färsk fisk till konsumenterna, för att trygga livsmedelsförsörjningen och undvika att fiskerelaterade yrken till slut försvinner och att invånarna därmed lämnar kustområdena.

M. Östersjön utsätts för flera påfrestningar till följd av mänsklig påverkan, däribland global uppvärmning, restföroreningar, kemisk ammunition, eutrofiering, föränderliga miljöförhållanden och långsiktig försämring, och är särskilt sårbar på grund av sitt batymetriskt grunda havsområde med genetiskt unika arter som är anpassade för att leva i bräckt vatten med naturligt låga salt- och syrehalter, samt sitt begränsade vattenutbyte med Nordsjön och sin starka vertikala skiktning. Dessa särskilda förhållanden kräver förvaltningsstrategier som är skräddarsydda efter regionala särdrag. Fiskbestånden i Östersjön har fortsatt att minska, vilket också beror på dessa påfrestningar, inbegripet obalans när det gäller rovdjursförhållandena som har påverkat rekryteringen, samtidigt som fiskeansträngningen har minskats betydligt under de senaste åren. Kommissionen medger att man måste ta itu med dessa ytterligare miljöutmaningar för att stödja återhämtning och långsiktig hållbarhet.

N. Flera överlappande påfrestningar, däribland fiskeverksamhet, jordbruk, avrinning från skogsbruk, eutrofiering, syrebrist, kemiska föroreningar och de växande populationerna av marina rovdjur, tillsammans med utsläpp av avloppsvatten, utsätter ekosystemet för stora påfrestningar genom tillförsel av näringsämnen och organiska ämnen samt störningar av näringsväven. Detta påverkar fisket i hela Östersjöns ekoregion. Framsteg har gjorts när det gäller att minska

tillförseln av näringsämnen och farliga ämnen, men den kombinerade effekten fortsätter att påverka fiskbestånden och överlevnaden för larver och ungfisk, och ytterligare insatser krävs inom alla bidragande sektorer i detta avseende.

O. Vindkraftparker till havs hör till de snabbast växande industrierna i havet, och kapaciteten förutspås öka avsevärt. Vindkraftparker medför både fördelar, till exempel skydd för fiskarter, och risker för den biologiska mångfalden beroende på utvecklingsskede, plats och utformning.

P. Den befintliga EU-lagstiftningen visade sig inledningsvis vara framgångsrik när det gäller att minska kvävenivåerna i EU:s vatten och bidra till att uppnå målen i ramdirektivet om en marin strategi (*havsmiljödirektivet*), vilka inbegriper att minimera i synnerhet eutrofiering orsakad av människan men också dess negativa effekter.

Q. De effekter av havsvattnets uppvärmning som uppstår av de globala klimatförändringarna och som förvärras av landbaserad verksamhet sker särskilt snabbt i Östersjön, där vattentemperaturen ökar i dubbelt så snabb takt som genomsnittet för världshaven, och förväntas få ytterligare omfattande och mestadels ovissa konsekvenser, inbegripet syrebrist och fortsatt störning av fiskbeståndens framtida reproduktionscykel och deras spridning.

R. Det är viktigt att kommissionen och medlemsstaterna fullt ut genomför all relevant EU-lagstiftning i Östersjön och förbättrar genomförandet av den regionala havskonventionen Helcoms handlingsplan för att motverka förstörelsen av ekosystemen i Östersjön.

S. Medlemsstaterna har vid fastställandet av totala tillåtna fångstmängder (TAC) för 2026 balanserat miljömässig hållbarhet med socioekonomisk hållbarhet, genom att bevara en miniminivå av aktivitet samtidigt som återhämtningen av fiskbestånden fortsatt stöds. Vissa fiskbestånd i Östersjön håller på att försämras trots enorma minskningar av fiskeansträngningen. Havsmiljödirektivet kräver att medlemsstaterna uppnår god miljöstatus genom balanserade näringsvävar och hälsosamma bestånd och att de vidtar åtgärder mot främmande ämnen, eutrofiering, invasiva arter, marint avfall**,** föroreningar från energiproduktion, inbegripet undervattensbuller, samt klimatförändringar.

T. För Östersjön gäller att kommissionen, efter att ha inhämtat råd från Ices, föreslår – och medlemsstaterna fastställer – bifångstkvoter, även om Ices rekommenderar ”nollfångst”.

U. De befintliga reglerna om flexibilitet mellan år, som fastställs i GFP-förordningen påverkar en hållbar kvotförvaltning. Rådet har i vissa fall beslutat att inte använda detta alternativ på grund av kritiska situationer för bestånden. Det behövs vägledning för Östersjön,

särskilt i fall där tillståndet för bestånden är kritiskt.

V. Felrapportering eller fall av bristande efterlevnad är ständiga problem inom Östersjöfisket och bör hanteras därefter vid genomförandet av den reviderade förordningen om fiskerikontroll.

W. Det faktiska genomförandet av landningsskyldigheten i Östersjön är fortfarande en utmaning. Medlemsstaterna måste agera i enlighet med bestämmelserna i GFP-förordningen och förordningen om fiskerikontroll, inbegripet bestämmelserna om elektronisk fjärrövervakning.

X. Det faktum att fiskekvoter fastställs för endast ett år i taget hindrar den ekonomiska planeringen och planeringen när det gäller investeringar i och sysselsättning inom fiskerisektorn. En flerårig beslutsram som bygger på bästa tillgängliga vetenskapliga rådgivning skulle möjliggöra en stabilare förvaltning.

Y. Tumlare i Östersjön riskerar utrotning och endast några hundra individer av detta däggdjur finns kvar i Egentliga Östersjön[18]. Denna art hotas ständigt av risken att fångas som bifångst, miljöförgiftning, utarmning av byte och störningar från undervattensbuller.

Z. Industrifisk spelar en avgörande roll för marina näringsvävar och Östersjöns ekosystem.

AA. Fiske för produktion av fiskmjöl och fiskolja blev tillåtet i Östersjöområdet 1995 när undantag ursprungligen endast tilläts ”förutsatt att sådant fiske inte [medförde] risker för oåterkallelig ekologisk skada” i enlighet med fördraget mellan Europeiska unionens medlemsstater och Konungariket Norge, Republiken Österrike, Republiken Finland och Konungariket Sverige om Konungariket Norges, Republiken Österrikes, Republiken Finlands och Konungariket Sveriges anslutning till Europeiska unionen[19].

AB. Många medlemsstater runt Östersjön har infört individuella system med överlåtbara kvoter i enlighet med GFP-förordningen. Detta har gynnat stora aktörer. Inverkan på beståndens struktur beror i första hand på de redskap och fiskemetoder som används.

AC. Endast en mycket begränsad del av de övergripande miljömässiga och socioekonomiska målen i förordningen om en flerårig plan för Östersjön har uppfyllts. Misslyckandet med att återställa fiskbestånden över referensnivåerna, den svaga integreringen av ekosystemaspekter och otillräcklig tillämpning av en försiktighetsansats i kvotsättningen har undergrävt framstegen. Bristen på heltäckande politiska strategier har ytterligare försvårat

---

18 https://helcom.fi/wp-content/uploads/2025/06/Red-List-II-species-2025.pdf.

19 EUT C 241, 29.8.1994, s. 9.

arbetet med att undvika en ännu större försämring och stödja ett mer motståndskraftigt Östersjön. Mervärdet i fråga om regionalt samarbete har varit lågt, få gemensamma rekommendationer från medlemsstaterna har initierats och regionaliseringsbestämmelser i EU:s fiskerilagstiftning används inte för att anpassa förvaltningsåtgärder till Östersjöns särdrag. Engagemanget och samarbetet med alla berörda parter har varit otillräckligt.

AD. Bedömningar av och vetenskaplig rådgivning om vissa enskilda arter har, mot bakgrund av de specifika och dynamiskt föränderliga miljöförhållandena i Östersjön, resulterat i en strukturell överskattning av beståndens reproduktionsförmåga och totala storlek, vilket kraftigt har påverkat resurserna samt förvaltningskapaciteten och den operativa kapaciteten inom Östersjöfisket och visar att det behövs fler havsområdesspecifika strategier.

AE. Kommissionen har hittills inte i sina begäranden om rådgivning avseende Östersjön från Ices begärt att hänsyn ska tas till miljöfaktorer, till exempel syrebrist eller livsmedelstillgång, som kan påverka beståndens tillstånd, och inte heller i tillräcklig utsträckning påpekat behovet av att lyfta fram riskövervägande. Begärandena bör förbättras kontinuerligt, med bland annat bättre information om dataosäkerhet från Ices sida, för att bättre spegla bedömningarnas kvalitet.

AF. Den genetiska strukturen hos populationer och delpopulationer av kommersiellt nyttjade bestånd är inte helt känd och bör undersökas ytterligare av Ices, till exempel genom dataförfrågningar till medlemsstaterna kring Östersjön, för att förbättra kunskapsbasen om de berörda populationsstrukturerna i regionen.

AG. I september 2025 uppgav Ices, tillsammans med kommissionens generaldirektorat för havsfrågor och fiske, att traditionell enhetlig förvaltning av enskilda arter i Östersjön inte längre är tillräcklig för att ta itu med de komplexa förhållanden som konstaterats.

AH. Helcom håller på att utarbeta miljöriskkartor över områden som är särskilt känsliga för eutrofiering, anoxi och giftiga bottensediment och som ger information om var man bör prioritera att införa skyddade områden och eventuella fiskestoppsperioder.

AI. Den vetenskapliga rådgivningen för Östersjön bör förbättras för att undvika överskattning av fiskbeståndens storlek och produktivitet, onödiga fångstbegränsningar och osäkerhet för företagen.

AJ. Enligt artikel 43.3 i EUF-fördraget är beslut om fastställande av totala tillåtna fångstmängder (TAC:er) och andra fiskemöjligheter rådets, och därmed medlemsstaternas, exklusiva behörighet. Dessa beslut måste fattas med full hänsyn till de senaste vetenskapliga rönen och de många olika miljöförhållanden som råder i

Östersjöområdet..

AK. En del länder utanför EU, däribland Kanada, Nya Zeeland och Australien, tillämpar andra vetenskapligt baserade förvaltningssystem med försiktighetsnivåer som skiljer sig från EU:s.

AL. Effektivt förvaltade och väl sammanlänkade marina skyddsområden är värdefulla verktyg för att begränsa klimatförändringar och för att uppnå bredare mål såsom biologisk mångfald, resiliens och ekosystemhälsa. Återställande av bevuxna kustekosystem, exempelvis marskland och sjögräsängar (kustekosystem med blått kol), kan bidra till att begränsa klimatförändringar genom ökad koldioxidbindning.

AM. Genomförandet av artikel 5 i den fleråriga planen för Östersjön avseende TAC-beslut, tekniska regler och korrigerande åtgärder har inte varit tillräckligt. De åtgärder som har vidtagits ”för att säkerställa att det berörda beståndet snabbt återgår till nivåer över de nivåer som kan ge MSY” har inte uppnått sitt syfte.

AN. Förordningen om en flerårig plan för Östersjön är avsedd att vara en flexibel ram som ska anpassas utifrån en regionaliserad strategi, men sådana anpassningar har inte varit helt framgångsrika, vilket till viss del även beror på att genomförandet av den relevanta lagstiftningen har varit begränsat.

AO. I flera av de EU-förordningar som förordningen om en flerårig plan för Östersjön hänvisar till fastställs hur man ska undvika risker och bedöma friska bestånd och ekosystemkomponenter.

AP. Vinterfiske av pelagiska arter i Östersjön under den period då dessa växer intensivt och bygger upp energireserver före lek försvagar beståndens reproduktionsförmåga, eftersom fiskhonor som inte får tillräckligt med näring producerar färre och mindre välutvecklade ägg, vilket begränsar reproduktionen och hindrar populationens återhämtning.

AQ. Parlamentet efterlyste 2023 i ett initiativbetänkande en pragmatisk och balanserad strategi för marina skyddsområden där man tar hänsyn till deras mångfald i fråga om storlek, arter och bevarandemål, och underströk behovet av att undvika en universallösning samt betonade att en sådan politik noggrant måste beakta de socioekonomiska konsekvenserna för kustsamhällena, grunda sig på bästa tillgängliga vetenskap från fall till fall och säkerställa ett aktivt deltagande av fiskare i utformningen och förvaltningen av marina skyddsområden.

AR. I EU:s beslutssystem för TAC:er görs för närvarande åtskillnad mellan förvaltningen av målarter och skyddsbehoven för andra arter, samtidigt som man försöker tillämpa en försiktighetsansats för att uppnå och upprätthålla ett hälsosamt tillstånd för ekosystemen.

AS. I ett fungerande ekosystem som avses i havsmiljödirektivet måste alla delar av de marina näringsvävarna, i den mån de är kända, förekomma i normal omfattning och mångfald på nivåer som är tillräckliga för att arternas långsiktiga bestånd ska kunna säkerställas och deras fulla reproduktiva kapacitet behållas, så som anges i bilaga I till havsmiljödirektivet.

AT. Ekosystembaserad förvaltning definieras enligt Unep som förvaltning av mänsklig verksamhet och dess påverkan på ekosystem och naturresurser på grundval av en helhetssyn på ekosystemet.

AU. Förberedande diskussioner om TAC-beslut förs i forumet för fiske i Östersjön (Baltfish). Regionalisering möjliggör en flexibel förvaltning av EU:s havsområden. Baltfish kan föreslå gemensamma rekommendationer om specifika åtgärder som bör samordnas.

AV. Den långsiktiga hållbarheten inom Östersjöfisket bygger på att man integrerar miljömässiga, ekonomiska och sociala mål, för att säkerställa att förvaltningsåtgärderna skyddar sysselsättningen, den regionala sammanhållningen och livsmedelsförsörjningen i kustområdena. Regional och lokal kunskap, bland annat hos fiskare och kustsamhällen, utgör en väsentlig del i en effektiv förvaltning.

AW. Olika politiska och vetenskapliga rapporter belyser behovet av en förbättrad och mer enhetlig strategi för beslutsfattande och tillämpning av en helt holistisk strategi. Att uppnå en sådan strategi har varit syftet med ministerförklaringen[20] från Our Baltic-konferenserna. De konkreta resultaten från dessa konferenser och förklaringen har varit begränsade, särskilt när det gäller framsteg i genomförandet av miljölagstiftning.

AX. Den europeiska världshavspakten, i vilken ett kommande lagstiftningsförslag om en havsakt tillkännages, syftar till att skapa en holistisk ram för att klargöra de inbördes kopplingarna och prioriteringarna i den befintliga havspolitiken.

AY. Kommissionen och medlemsstaterna har inte vidtagit tillräckliga åtgärder för att skydda och återställa Östersjöns ekosystem mot bakgrund av ytterligare hot såsom föroreningar, eutrofiering och klimatförändringar. Sådana påfrestningar är gränsöverskridande och kumulativa till sin natur och kräver därför samordnade åtgärder på internationell nivå och EU-nivå. Omställningen till skonsam och koldioxidsnål ekonomisk verksamhet kan bidra till begränsning av och anpassning till klimatförändringar.

AZ. Naturlig predation är en del av Östersjöns ekosystem. Det finns en

---

20 https://commission.europa.eu/document/download/486161f4-241f-4388-b10e-22f4711acd16_en?filename=ministerial_declaration_our_baltic_conference.pdf.

växande population av vissa skyddade arter i Östersjön, till exempel gråsäl (Halichoerus grypus) och storskarv (Phalacrocorax carbo sinensis). Sälar och skarvar kan ha en betydande inverkan på ungtorskens överlevnad, särskilt för torsk i västra Östersjön, samt på vattenbruk och fiskeredskap. Vetenskapliga rön visar att de mestadels har en lokal art- och beståndsspecifik inverkan på fiskpopulationer. Samtliga faktorer som påverkar fiskpopulationer måste beaktas för att återställa fiskbestånden i Östersjön. En ekosystemansats i fiskeriförvaltningen bör även inbegripa miljöfaktorer. För att ta itu med dessa interaktioner krävs det riktade och effektiva förvaltningsåtgärder som bygger på bästa tillgängliga vetenskap och dialog med samtliga berörda parter. I samband med antagandet av en europeisk förvaltningsplan för skarv, som syftar till att minska skarvens allt större påverkan på fiskbestånden, fisket och vattenbruket, tog parlamentet upp en rad möjliga åtgärder för att komma till rätta med de aktuella utmaningar som skarvpopulationerna utgör.

BA. Kommissionen håller på att utvärdera Europeiska unionens sälordning. Under ett offentligt samråd som hölls av kommissionen uttrycktes starka åsikter om saluföring av sälprodukter och farhågor om säljakt[21].

BB. Sedan slutet av andra världskriget finns tiotusentals ton konventionella och kemiska vapen som innehåller farliga ämnen, däribland kemiska stridsmedel som senapsgas, tårgas och medel med förlamande och kramputlösande verkan, som gradvis frigör farliga kemikalier i den marina miljön till följd av tilltagande korrosion och som orsakar föroreningar av den marina miljön, skador på ekosystem och förlust av biologisk mångfald samt utgör ett hot mot människors hälsa och mot ekonomisk verksamhet som är beroende av havet, inbegripet fiske, transport, råvaruutvinning och utveckling av havsenergi.

BC. Eventuella läckage från anläggningar för lagring av kemikalier skulle snabbt kunna förorena en stor del av Östersjön, vilket skulle bli en större utmaning än de enskilda länderna kan hantera och kräva samordnade insatser från EU.

BD. Saneringen av Östersjöns havsbotten, inbegripet avlägsnande av kemiska vapen, giftiga laster och radioaktiva ämnen, kräver en långsiktig och ekonomiskt säker plan som utarbetats på EU-nivå.

BE. En hållbar förvaltning av fiskbestånden i Östersjön försvåras också av dataluckor som uppstår till följd av att Ryssland inte rapporterar

---

21 https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/14031-Trade-in-seal-products-fitness-check-of-EU-rules/public-consultation_sv.

data, vilket ökar den vetenskapliga osäkerheten och gör den regionala fiskeriförvaltningen mindre effektiv.

BF. Ryssland beslutar ensidigt om kvoter utan hänsyn till vetenskaplig rådgivning och fastställer konsekvent kvoter som överstiger MSY, vilket kan skapa risker i fråga om återhämtningen för fiskbestånden i Östersjön.

BG. Rysslands så kallade skuggflotta har ökat sin verksamhet sedan landet inledde sitt anfallskrig mot Ukraina. Denna flotta består av föråldrade fartyg som inte uppfyller säkerhetsstandarderna och som används för att transportera råolja och petroleumprodukter över Östersjön, med minimal hänsyn till säkerhets-, miljö- och regleringsstandarder. Den utgör en allvarlig risk för den marina miljön och det regionala fisket på grund av fartygens ålder och dåliga skick och väcker även farhågor när det gäller fisket mot bakgrund av den återhämtning som är nödvändig för fiskbestånden i Östersjön och den övergripande säkerheten i Östersjön, med risk för katastrofala konsekvenser i händelse av ett oljeutsläpp som skulle kunna påverka alla länder i regionen.

Brådskande åtgärder

1. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och rådet att säkerställa en effektiv användning av alla befintliga rättsliga verktyg och förvaltningsverktyg, inbegripet riktade åtgärder, med hjälp av en vetenskapligt baserad strategi samt effektiva samråd med berörda parter, för att förhindra ytterligare minskningar av fiskbestånden i Östersjön.

2. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att tillsammans med medlemsstaterna bedöma hur fördelningen av kvoter mellan flottsegment i Östersjön har utvecklats över tid och att fastställa om det finns ett orsakssamband mellan trycket på resurserna och den nationella politiken för fördelning av fiskemöjligheter.

3. Europaparlamentet uppmanar med kraft kommissionen och medlemsstaterna att vid genomförandet av förordningen om en flerårig plan för Östersjön gå över till en återhämtnings- och återuppbyggnadsfas för fiskbestånden, vidta åtgärder och agera på grundval av bästa tillgängliga vetenskapliga rådgivning samt vidta andra potentiellt sammanlänkade åtgärder med anknytning till annan EU-lagstiftning eller nationell lagstiftning för att motverka alla stressfaktorer för fiskbestånden. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att vid genomförandet av den ovannämnda återhämtnings- och återuppbyggnadsfasen överväga korrigerande åtgärder baserade på bästa tillgängliga vetenskap, såsom att tillfälligt stoppa riktat fiske efter vissa bestånd i Östersjön i enlighet med den fleråriga planen, och undvika åtgärder som skulle kunna undergräva kustsamhällenas socioekonomiska stabilitet för att

säkerställa att fiskeverksamhet för humankonsumtion förblir hållbar.

4. Europaparlamentet efterlyser mobilisering av socialt och ekonomiskt stöd, inbegripet stöd till drabbade samhällen, lokala investeringar, tillfällig ersättning och överbryggningsstöd till fiskare i enlighet med EU:s regler, för att förhindra orimligt svåra situationer och bevara kulturarvet. Parlamentet påpekar att tillfälliga åtgärder är inriktade på akuta miljöproblem, medan verktygen för definitivt upphörande är utformade för att anpassa fiskekapaciteten till fiskemöjligheterna på lång sikt. Parlamentet efterlyser därför en tydlig åtskillnad mellan tillfälligt och definitivt upphörande i stödsystemen. Parlamentet erkänner att små och medelstora fiskeföretag i Östersjön inte har fått någon lämplig ekonomisk ersättning för de förluster som uppstått sedan det riktade torskfisket förbjöds 2019. Parlamentet uppmanar kommissionen att inrätta en särskild fond för återhämtning och omställning av fisket i Östersjön för att stödja omstrukturering av flottan, teknisk modernisering, ersättning för förluster till följd av artspecifika fiskeförbud och bevarande av kustfiskesamhällen och deras kulturarv.

5. Europaparlamentet betonar att alla åtgärder som rör beståndens återhämtning måste ta hänsyn till de unika och havsområdesspecifika hydrologiska och kemiska förhållandena i Östersjön, som är ett halvslutet bräckt hav som kännetecknas av begränsat vattenutbyte, anoxiska zoner och ihållande sedimentföroreningar, som är specifika för detta havsområde och inte kan jämföras med förhållandena i andra havsområden i EU.

6. Europaparlamentet uppmanar rådet att anta TAC:er som är fullt anpassade till försiktighetsansatsen, med beaktande av ekosystemets sårbarhet i Östersjön, socioekonomiska faktorer och beståndens långsamma återhämtningstakt samt den vetenskapliga osäkerheten vid rådgivning. Parlamentet uppmanar kommissionen att noggrant överväga socioekonomiska aspekter i samband med bedömningen av den nuvarande fleråriga planen. Parlamentet understryker behovet av en balanserad strategi mellan miljömässiga och socioekonomiska faktorer, i enlighet med artikel 2 i GFP-förordningen.

7. Europaparlamentet betonar att fastställandet av fleråriga kvoter baserat på bästa tillgängliga vetenskap skulle kunna ge de marina ekosystemen i Östersjön tid att återhämta sig och ge företagen den stabilitet som de behöver för att planera investeringar, upprätthålla sysselsättningen och bibehålla hamninfrastrukturen, och stödja generationsskifte inom fiskerisektorn. Parlamentet understryker att långvarig rättslig instabilitet leder till minskade investeringar, förlust av produktionskapacitet och nedläggning av familjeföretag inom fiskerisektorn, vilket utgör en oåterkallelig socioekonomisk förlust för Östersjöns kustsamhällen. Parlamentet betonar att utarbetandet av sådana förvaltningsåtgärder bör inbegripa effektiva, tidsmässigt lämpliga och systematiska samråd med berörda parter.

8. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna och kommissionen att, med beaktande av bristerna när det gäller att uppnå de miljömässiga och socioekonomiska målen i förordningen om en flerårig plan för Östersjön, överväga att vidta åtgärder i enlighet med artiklarna 12 och 13 GFP-förordningen när bästa tillgängliga vetenskapliga rådgivning visar att sådana åtgärder behövs, och att förbereda åtgärder genom att analysera kostnaderna och fördelarna med att stoppa relevant fiske, även för fritidsfiske, och i samband med detta beakta förlorade intäkter, försörjningsmöjligheter, livsmedelstrygghet och de framtida kostnaderna för uteblivna åtgärder.

9. Europaparlamentet kräver att man förebygger oåterkallelig ekologisk skada på populationer av sill/strömming och skarpsill i Östersjön för att säkerställa den långsiktiga lönsamheten för kustfiske och småskaligt fiske som är inriktat på dessa arter och skydda marina näringsvävar. Parlamentet anser att man, på grundval av vetenskaplig rådgivning, snarast måste överväga pauser för återhämtning för de respektive bestånden, till dess att vetenskapliga belägg visar på en tydlig och varaktig återhämtning av bestånden.

10. Europaparlamentet betonar i detta avseende att korrigerande åtgärder måste vidtas med deltagande av berörda parter för att vara så effektiva som möjligt och att de måste baseras på bästa tillgängliga vetenskap för att uppnå sina mål. Parlamentet framhåller vidare alternativet att inrätta vetenskapligt baserade återhämtningsområden för fiskbestånd och införa tillfälliga fiskestopp i Östersjön, med fokus på områden där fisken samlas över vintern och före lek så att man upprätthåller en stabil rekrytering och en sund åldersstruktur, samt passiva och aktiva återställande åtgärder, inbegripet i lek- och uppväxtområden, i linje med bestämmelserna i relevant EU-lagstiftning på miljöområdet. Parlamentet understryker vikten av att låta sådana åtgärder åtföljas av lämplig ersättning i rätt tid i enlighet med relevanta EU-bestämmelser.

11. Europaparlamentet påminner om EU:s åtaganden och mål när det gäller de marina skyddsområdenas arealtäckning och effektivitet. Parlamentet uppmuntrar till ett korrekt genomförande av effektiva förvaltningsåtgärder i de nuvarande marina skyddsområdena i Östersjön samt till inrättandet av ytterligare marina skyddsområden i linje med EU:s åtaganden. Parlamentet betonar att inrättandet av dessa skyddsområden bör baseras på vetenskapliga bedömningar som visar på kritiska livsmiljöer eller lekområden. Parlamentet poängterar att det behövs effektiva förvaltningsåtgärder i kombination med pilotprojekt för selektiva och skonsamma fiskeredskap inspirerade av framgångsrika initiativ i Nordsjön och Skagerrak.

12. Europaparlamentet betonar vikten av att upprätthålla ett livskraftigt

småskaligt fiske med begränsade landningar i området, vilket gör det möjligt att bedriva sådant fiske under återuppbyggnadsfaserna. Parlamentet påminner om relevanta bestämmelser i den reviderade förordningen om fiskerikontroll och deras fullständiga och effektiva genomförande. Parlamentet betonar att denna typ av fiske är avgörande för försörjningsmöjligheterna, de traditionella leveranskedjornas motståndskraft och bevarandet av arbetstillfällen i kustfiskesamhällena och att det har ett särskilt socialt och kulturellt värde. Parlamentet påpekar att man genom att stärka denna typ av fiske kan skapa större mervärde för de lokala ekonomierna. Parlamentet betonar betydelsen av de tre pelarna för hållbar utveckling i linje med artikel 2 i GFP-förordningen.

13. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att prioritera en förbättring av den socioekonomiska situationen för småskaliga kustfiskare. Parlamentet betonar den betydelse som fiskemöjligheter och fiskezoner i kustområden har för små aktörer. Parlamentet understryker att medlemsstaterna kan uppnå dessa förbättringar genom sina nationella kvottilldelningar i enlighet med artikel 17 i GFP-förordningen samt genom investeringar i selektiva och skonsamma redskap. Parlamentet uppmanar dessutom kommissionen och medlemsstaterna att bedöma och, när så är lämpligt, genomföra differentierade tillträdesregler för Östersjöfisket på grundval av fartygslängd och redskapstyp, särskilt i syfte att begränsa det konkurrenstryck som storskaliga industrifartyg utövar på små och medelstora familjeföretag och kustsamhällen.

14. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna och kommissionen att ytterligare stärka genomförandet av landningsskyldigheten för att motverka olagliga utkast i Östersjön, med hänsyn till behovet av genomförbara åtgärder, att stödja selektivitet och minska oönskade fångster samt att genomföra de relevanta bestämmelserna på detta område i linje med GFP-förordningen och förordningen om fiskerikontroll.

15. Europaparlamentet framhåller den roll som europeiska världshavspakten spelar för att främja helhetssyn och en regenerativ och hållbar blå ekonomi i Östersjön, med riktade åtgärder för att återställa fiskbestånden och minska miljöbelastningen. Parlamentet noterar att för att genomföra målen i världshavspakten och konkurrenskraftskompassen krävs det tillräckligt ekonomiskt stöd för att utveckla en motståndskraftig marin ekonomi som är livskraftig på lång sikt samt för att främja innovation, modernisering, utfasning av fossila bränslen och digitalisering.

16. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att minska den administrativa bördan och säkerställa bättre samordning mellan olika politikområden för att stärka Östersjöregionens motståndskraft, konkurrenskraft och långsiktiga hållbarhet mot bakgrund av miljö- och marknadsutmaningar.

17. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att i egenskap av fördragens väktare agera i enlighet med fördragen i fall där rådet och medlemsstaterna bryter mot EU:s regler, såsom reglerna i den fleråriga planen för Östersjön.

18. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att säkerställa ett fullständigt och effektivt genomförande av EU:s förordning om fiskerikontroll, inklusive bestämmelser för att ta itu med felaktig rapportering av fångster och öka korrektheten och tillförlitligheten i fångstrapporteringen i regionen.

Förbättringar av den vetenskapliga rådgivningen

19. Europaparlamentet understryker vikten av att basera fiskeriförvaltningen på bästa tillgängliga vetenskapliga rådgivning, Ices centrala roll för att säkerställa vetenskaplig samstämmighet och betydelsen av den kunskap som fiskare besitter. Parlamentet framhåller vikten av Ices oavhängighet. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna och kommissionen att se till att Ices har tillgång till aktuella och nödvändiga vetenskapliga fiskeridata, för att fortsätta att förbättra dess rådgivning och säkerställa snabb tillgång till vetenskapliga bedömningar av hög kvalitet. Parlamentet uppmanar kommissionen att offentliggöra alla sina begäranden om vetenskaplig rådgivning från Ices för att också möjliggöra en öppen dialog.

20. Europaparlamentet uppmanar med kraft kommissionen att omedelbart begära att Ices i sina överläggningar om samförståndsavtalet vidareutvecklar ekosystembaserad rådgivning om flera arter samt rådgivning om beståndens återhämtning, med hänsyn till miljömässiga variationer och samspelet i näringsvävar, att undersöka användningen av ekosystembaserade referenspunkter och ekosystemanpassade data om fiskeridödlighet som är särskilt anpassade till Östersjön och samspelet mellan specifika arter, samt att även inkludera kompletterande indikatorer baserade på andra relevanta EU-regler såsom havsmiljödirektivet, till exempel indikatorer för stora fiskar samt indikatorer för ålders- och storleksfördelning. Parlamentet betonar att all sådan rådgivning bör förbli transparent och förutsägbar för sektorn, och man bör undvika överskattning som sedan leder till onödiga fångstbegränsningar och osäkerhet för företagen.

21. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att i fallet med Östersjön be Ices om rådgivning gällande försiktighetsbuffertar kopplade till osäkerheten i den vetenskapliga rådgivningen och till osäkerheten när det gäller rekrytering och biomassans utveckling, samt rådgivning om effekterna av att inte använda intervall över MSY och alla tillhörande konsekvenser, för att undvika strikta eller automatiska minskningar där man inte tar hänsyn till verkliga socioekonomiska förhållanden. Parlamentet betonar att MSY förblir ett viktigt verktyg för anpassningsbar och ansvarsfull förvaltning.

Parlamentet uppmanar vidare kommissionen att begära relevanta socioekonomiska analyser för Östersjön från STECF.

22. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att basera alla beståndsbedömningar som används för att genomföra EU:s lagstiftning på BMSY-referenspunkterna för biomassa, så som återspeglas i målen i artikel 3.1 i förordningen om en flerårig plan för Östersjön och artikel 2.2 i GFP-förordningen.

23. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att säkerställa att förvaltningen av fiskbestånden i Östersjön inbegriper mål för återställandet av en naturlig storleks- och åldersfördelning inom populationer i linje med artikel 2.5 j i GFP-förordningen, som hänvisar till artikel 1.1 i havsmiljödirektivet, med hänsyn till att hälsosamma populationsstrukturer bidrar till reproduktionsförmågan, beståndens motståndskraft och ekosystemens stabilitet. Parlamentet uppmuntrar utvecklingen av övervakningsindikatorer och mer selektiva fiskemetoder som utvecklas i samarbete med sektorn och som kan minska det systematiska avlägsnandet av större och äldre fisk och bättre skydda beståndets rekryteringspotential.

24. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att, i syfte att genomföra EU-lagstiftningen, inbegripet förordningen om en flerårig plan för Östersjön, begära vetenskaplig rådgivning från Ices som beaktar relevanta stressfaktorer för miljön och ekosystemen i Östersjön. Parlamentet anser att denna rådgivning tydligt bör belysa och återspegla bland annat riskerna med det nuvarande miljötillståndet, samspelet mellan land och hav, den ökade osäkerheten till följd av klimatförändringarna och effekterna av samspelet mellan arter, inklusive relevanta rovdjurspopulationer. Parlamentet betonar att all rådgivning också bör ge en tydlig bild av den respektive osäkerhetsnivån.

25. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att samråda med Ices inom ramen för det befintliga samförståndsavtalet för att uppmuntra en regelbunden uppdatering av deras tekniska riktlinjer för fångstbestämmelser och en ytterligare förbättring av metoderna för bedömning av bestånden på grundval av oberoende vetenskapliga kriterier. Parlamentet konstaterar att det är viktigt att Ices i sin rådgivning till kommissionen eller medlemsstaterna använder de allra senaste strategierna för Östersjön och att rådgivningen fortsatt bygger på sunda vetenskapliga principer och är förenlig med EU:s rättsliga ram för fiske. Parlamentet erkänner att detta är en intern Ices-process.

26. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att inleda en omfattande kartläggning av den genetiska populationen i Östersjön för vissa kommersiellt nyttjade arter, bland annat sill/strömming och skarpsill, samt andra kommersiellt nyttjade arter,

på grundval av bästa tillgängliga vetenskapliga kunskap, och att komplettera evidensbaserad rådgivning för mer välgrundade beslut om fiskemöjligheter och tekniska åtgärder. Parlamentet betonar att sådana genetiska data måste valideras fullt ut av Ices och integreras i långsiktiga modeller för beståndsbedömning innan de används för förvaltningsändamål.

27. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att förbättra tillgången till och kvaliteten på data gällande ålders- och storlekskriterier för de berörda bestånden som förberedelse för fiskeriförvaltningsbeslut för regionen. Parlamentet betonar att förbättrad datainsamling om dessa parametrar bör stödja integreringen av havsmiljödirektivets deskriptor 3, kriterium 3 (D3C3) enligt kraven i artikel 3.3 i den fleråriga planen för Östersjön.

28. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att be Ices utarbeta en detaljerad vetenskaplig analys av EU:s nuvarande strategi för användningen av vetenskapliga utlåtanden för Östersjön. Parlamentet uppmanar vidare kommissionen att se till att den begärda rådgivningen om fångstnivåer fullt ut återspeglar alla relevanta rättsliga krav och politiska mål, inbegripet målen i artikel 2 i GFP-förordningen. Parlamentet påpekar vikten av att kommissionen tar itu med eventuella brister och planerar konkreta åtgärder för hur den nuvarande rådgivningen om fiskemöjligheter kan användas på ett tillräckligt förebyggande sätt för att uppfylla alla relevanta rättsliga krav och mål.

29. Europaparlamentet uppmuntrar kommissionen och rådet att säkerställa att fastställandet av TAC:er är transparent och bygger på bästa tillgängliga vetenskapliga rådgivning och kunskap i enlighet med målen i förordningen om en flerårig plan för Östersjön och i GFP-förordningen, och i enlighet med ekosystembaserad rådgivning om flera arter, och att hänsyn tas till samspelet mellan fisket och kustsamhällenas långsiktiga socioekonomiska stabilitet.

30. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att beakta relevant internationellt arbete och relevanta internationella definitioner, även från Unep, när de vidareutvecklar förståelsen av ekosystembaserad förvaltning inom EU:s befintliga rättsliga ram, till exempel avseende fungerande ekosystem i enlighet med artikel 5.5 a i havsmiljödirektivet.

Andra faktorer som påverkar fisket i Östersjön

31. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att utarbeta en vetenskapligt baserad, samordnad och sektorsövergripande plan som tar itu med centrala stressfaktorer som påverkar Östersjön och att samtidigt säkerställa inkluderande styrning där alla berörda parter deltar och samarbetar.

32. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att utnyttja möjligheten

att stödja förbättrad politisk samordning och ett konsekvent genomförande av havs- och vattenrelaterad politik genom det kommande lagstiftningsförslaget om en havsakt.

33. Europaparlamentet efterlyser effektiva åtgärder för begränsning av och anpassning till klimatförändringarna för att snabbt ta itu med klimatrelaterade risker och undvika de ökande risker och kostnader som försenade åtgärder i regionen medför.

34. Europaparlamentet efterlyser ett fortsatt och effektivt genomförande av EU:s miljölagstiftning där man samtidigt erkänner behovet av balanserade och fungerande lösningar för alla berörda sektorer för att ta itu med miljöbelastningarna i Östersjön och andra EU-vatten, däribland utsläpp av näringsämnen från flera källor.

35. Europaparlamentet efterlyser en betydande ökning av investeringarna i moderna avloppsreningsverk och system för att hålla kvar och filtrera föroreningar, både i Östersjöländerna och i alla avrinningsområden som leder ut vatten i Östersjön. Parlamentet betonar att utan en omfattande modernisering av vatten- och avloppsinfrastrukturen kommer alla ansträngningar för att förbättra kvaliteten på Östersjöns vatten bara att vara ett förkunnande utan effekt.

36. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna och kommissionen att basera alla strategier för naturlig predation på vetenskap och samråd med berörda parter, inbegripet förebyggande, lokalt förankrade och riktade förvaltningsåtgärder för storskarv och gråsäl, samt att säkerställa att alla åtgärder som antas är effektiva, uppfyller alla rättsliga skyldigheter och inbegriper lämplig övervakning, särskild och tillräcklig finansiering och stärkt samarbete med berörda parter, för att säkerställa effektiviteten i de åtgärder som genomförs, däribland begränsningsmetoder såsom avskräckande åtgärder eller fysisk utestängning.

37. Europaparlamentet betonar behovet av att kommissionen vidtar skyndsamma och verkningsfulla åtgärder med anledning av de påfrestningar som storskarvpopulationer medför på fiskbestånden i Östersjön och säkerställer att åtgärderna är proportionerliga och regionalt anpassade samt genomförs genom effektiva, riktade och lokalt skräddarsydda förvaltningsinsatser som bygger på bästa tillgängliga vetenskapliga data, samtidigt som medlemsstaterna ges möjlighet att vid behov tillämpa praktiska och situationsspecifika begränsningsåtgärder för att hantera lokal påverkan på ett effektivt sätt, och därigenom stödja fiskets långsiktiga hållbarhet i drabbade kustområden.

38. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att noga övervaka huruvida åtgärder för återhämtning av den akut hotade Östersjötumlaren genomförs på ett effektivt sätt och att vid

behov vidta ytterligare åtgärder för att avvärja de största hoten mot deras överlevnad.

39. Europaparlamentet påminner om att populationerna av Östersjögråsäl drevs till utrotningens rand på 1970-talet.

40. Europaparlamentet upprepar sin uppmaning till kommissionen att lägga fram en EU-förvaltningsplan för storskarv för fisket och vattenbruket i Östersjön, på grundval av bästa tillgängliga vetenskapliga rådgivning och medlemsstaternas bästa praxis och med beaktande av den plan som nyligen lades fram av FN:s livsmedels- och jordbruksorganisations rådgivande kommitté för insjöfiske och vattenbruk (EIFAAC)[22] samt tidigare EU-finansierade forskningsprojekt såsom Intercafe[23]. Parlamentet understryker behovet av förebyggande åtgärder, kompensation för förluster och finansiering från EU och nationella källor.

41. Europaparlamentet upprepar de allvarliga miljö- och säkerhetsrisker som oexploderad ammunition som dumpats i Östersjön utgör. Parlamentet påminner om sin resolution av den 27 april 2021 om kemiska rester i Östersjön och de framgångsrika projekten CHEMSEA, DAIMON och DAIMON 3. Parlamentet uppmanar med kraft kommissionen och medlemsstaterna att vidta ytterligare samordnade och praktiska åtgärder för att systematiskt lokalisera, bedöma och övervaka dessa farliga material i syfte att prioritera områden för sanering.

42. Europaparlamentet efterlyser gemensamma insatser av medlemsstaterna och kommissionen för att stödja utvecklingen av vetenskaplig forskning och utbyta bästa praxis om säkra och kostnadseffektiva sätt att kartlägga och avlägsna krigsmateriel och oexploderad ammunition från havsbotten och på så sätt möjliggöra samordnade saneringsåtgärder i stor skala.

43. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att inrätta ett samordnat, långsiktigt och tillräckligt finansierat EU-program som syftar till att identifiera, neutralisera och avlägsna oexploderad ammunition i Östersjön.

44. Europaparlamentet fördömer Rysslands oansvariga, ohållbara och ovetenskapliga utnyttjande av fiskbestånden i Östersjön.

45. Europaparlamentet uppmanar rådet och kommissionen att beakta Rysslands ensidiga åtgärder när de fastställer kvoter för Östersjön.

---

22 https://www.fao.org/fishery/services/storage/fs/fishery/documents/EIFAAC/cormorantsplan/EuropeanManagementPlanforCormorants-April2025.pdf.

23 https://www.ceh.ac.uk/our-science/projects/intercafe.

Parlamentet uppmanar vidare kommissionen att överväga åtgärder som sätter press på Ryssland att anpassa kvoterna till vetenskapliga utlåtanden.

46. Europaparlamentet fördömer kraftfullt den ökande närvaron av Rysslands skuggflotta i Östersjön med verksamhet som kringgår viktiga regleringsstandarder och ökar risken för oljeutsläpp och andra miljörisker. Parlamentet betonar den potentiella skadan för marina ekosystem, lokalt fiske och människors hälsa. Parlamentet noterar vidare oron över att ryska fiskeriprodukter fortsätter att nå EU-marknaden genom befintliga handelskanaler, vilket belyser behovet av att säkerställa en effektiv stängning av eventuella kryphål som kan undergräva målen för EU:s restriktiva åtgärder. Parlamentet uppmanar kommissionen att undersöka ytterligare åtgärder för att bekämpa Rysslands skuggflotta, särskilt i Östersjöområdet. Parlamentet efterlyser ökat regionalt samarbete och striktare tillsyn för att minska dessa risker och skydda Östersjöns marina resurser. Parlamentet betonar vikten av att säkerställa ett fullständigt verkställande av sanktionerna mot Ryssland.

Ändringar av lagstiftningen

47. Europaparlamentet understryker det akuta behovet av att göra mer när det gäller övergripande politisk samordning samt av att fortsätta med och påskynda framstegen i genomförandet av lagstiftning inom andra politikområden, för att undvika att enbart förlita sig på fiskeriåtgärder och förhindra ytterligare socioekonomisk tillbakagång i kustsamhällena. Parlamentet noterar de insatser som har gjorts inom ramen för Our Baltic-konferenserna. Parlamentet uppmuntrar ytterligare framsteg mot konkreta resultat.

48. Europaparlamentet uppmanar med kraft kommissionen att påbörja en utvärdering och en eventuell översyn av förordningen om en flerårig plan för Östersjön i syfte att öka dess tydlighet, samstämmighet och praktiska tillämpning samt att bedöma dess prestation med avseende på miljömässiga och socioekonomiska aspekter. Parlamentet betonar vikten av att säkerställa att eventuella framtida anpassningar av ramen förblir enkla, vetenskapligt baserade och genomförbara för sektorn.

49. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att i samband med en eventuell översyn av förordningen om en flerårig plan för Östersjön bedöma och vid behov föreslå att lax- och öringsbestånd ska inkluderas som särskilda bestånd och omfattas av förordningens tillämpningsområde avseende bifångst.

50. Europaparlamentet uttrycker oro över att mervärdet när det gäller regionalt samarbete i Östersjön har varit lågt, med tanke på att den fleråriga planen till största delen har konsoliderat tidigare eller

redan påbörjade samarbetsformer. Parlamentet noterar att på grund av långsamma processer och ökad byråkrati i samband med sådana initiativ har relativt få gemensamma rekommendationer från medlemsstaterna initierats, vilket sänder orossignaler om att bestämmelserna om regionalisering i EU:s fiskerilagstiftning inte används för att anpassa förvaltningsåtgärder till de särskilda förhållanden som råder i Östersjön. Parlamentet understryker behovet av regionalt samarbete mellan länderna kring Östersjön där samtliga berörda aktörer deltar.

51. Europaparlamentet betonar att en effektiv förvaltning av Östersjön måste bygga på tillit, dialog och regionalt samarbete mellan medlemsstater, alla berörda parter, regionala organ såsom Helcom och kustsamhällen för att främja praktiska lösningar och kunskapsutbyte.

52. Europaparlamentet efterlyser en ny, regionalt anpassad strategi för riskhantering.

53. Europaparlamentet kräver att bestämmelserna i den fleråriga planen förtydligas så att flexibilitet mellan år förbjuds för bestånd som ligger under den aktuella Btrigger-referenspunkt för bevarande enligt den fleråriga planen för Östersjön som man för närvarande enats om i rådet.

54. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att stärka vetenskapligt baserade och proportionerliga förvaltningsåtgärder för lax i Östersjön, i syfte att säkerställa en korrekt förståelse och hantering av den ekosystemrelaterade påverkan som fiske av sill/strömming, skarpsill och torsk har på lax. Parlamentet uppmanar med eftertryck till förbättrad övervakning och forskning för att stödja en hållbar laxförvaltning.

55. Europaparlamentet betonar att fiskeriförvaltningen i EU bör baseras på europeiska erfarenheter, europeisk vetenskap och europeiska regionala förhållanden. Parlamentet uppmanar kommissionen att föreslå regionalt anpassade regler för Östersjön om åtgärder som ska vidtas automatiskt när bestånden understiger de utlösande värden som fastställts i enlighet med försiktighetsansatsen, och upprepar att MSY-förvaltningen i tillämpliga fall bör kompletteras med åtgärder för att differentiera fångsterna efter storlek och ålder redan från början. Parlamentet anser att man skulle kunna hämta inspiration från förvaltningsmetoder som används i andra regioner, såsom Australien, Nya Zeeland, Kanada och USA, samtidigt som man säkerställer överensstämmelse med EU:s rättsliga ram.

56. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att stärka det regionala samarbetet i enlighet med artikel 18 i GFP-förordningen.

57. Europaparlamentet efterlyser konkreta och effektiva åtgärder som

säkerställer att fisk som fångas i Östersjön i allt högre grad används till direkt konsumtion, för att främja och skapa incitament för lokala livsmedelskedjor.

58. Europaparlamentet noterar att vissa medlemsstater i Östersjöområdet, såsom Tyskland och Sverige, har infört nationella åtgärder för att begränsa eller förbjuda bottentrålning i vissa havsområden.

59. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att föreslå ett stopp för trålning för fiskmjöl och fiskolja i Östersjön under en återuppbyggnadsfas och att begränsa utvinningsverksamheten i marina skyddsområden. Parlamentet erkänner att strategierna skiljer sig åt inom unionen mot bakgrund av specifika miljömässiga, rättsliga och socioekonomiska förhållanden. Parlamentet uppmuntrar medlemsstaterna att fortsätta att utveckla proportionerliga, vetenskapligt baserade lösningar i samarbete med berörda parter, särskilt fiskerisektorn och kustsamhällena, för att förbättra det marina skyddet och samtidigt säkerställa lönsamheten i EU:s fiskerisektor genom en rättvis omställning.

°

° °

60. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet och kommissionen.